

Концептуальні підходи до організації систем фізичної підготовки військовослужбовців у провідних країнах НАТО

Тетяна Круцевич¹, Наталія Пангелова²,
Роман Підлетейчук¹

¹Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

²ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди», Переяслав, Україна

Анотація. В умовах масштабного застосування Збройних сил України для стримування гібридної агресії на сході нашої країни для Європейської інтеграції, яка є основою зовнішньополітичної ідентичності України особливої ваги набуває модернізація держави, формування ефективних та дієвих Збройних сил України. За цих умов створення нової дієвої системи фізичної підготовки молоді є одним із головних елементів базового фундаменту, який забезпечить високу ефективність Збройним силам України при використанні їх за призначенням. Зважаючи на ці обставини, особливо актуальним є дослідження та формування надійних теоретико-методологічних основ, порівнюючи системи фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО. *Мета.* Порівняльний аналіз концепцій, змістового наповнення та особливостей організацій систем фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО. *Методи.* Аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури та документальних матеріалів; метод системного аналізу; хронологічний, історико-логічний, описовий методи. *Результати.* Загальним для реалізації основних завдань підготовки військовослужбовців НАТО є використання традиційних засобів фізичної підготовки (гімнастичні вправи, елементи легкої атлетики, плавання, спортивні ігри, єдиноборства), а також військово-прикладних вправ (рукопашний бій, метання гранат, підводне плавання, подолання перешкод). Існують і певні відмінності у застосуванні засобів військово-фізичної підготовки. Так, у підрозділах армії США окремо виділяють вправи для розвитку силової та аеробної витривалості (система кросфіт); у збройних силах Німеччини – комплекси вправ, пов'язані з небезпекою та ризиком (парашутний спорт, альпінізм); у фізичній підготовці військових Франції використовують різні види спорту. Організаційні форми фізичної підготовки в арміях країн НАТО дещо відрізняються. Спільним є наявність спеціальних курсів різної спрямованості («курс повітряно-штурмової підготовки», диверсійно-розвідувальний курс, «командо», «смуга ризику»). Незважаючи на певні відмінності у формуванні мети і завдань системи фізичної підготовки збройних сил країн Північноатлантичного альянсу, суть їх практично ідентична – розвиток фізичних і психологічних якостей, формування військово-прикладних навичок, що забезпечують виконання бойових завдань у будь-яких (у тому числі екстремальних) умовах.

Ключові слова: фізична підготовка, організаційно-методичні основи, збройні сили, Північноатлантичний альянс.

Tetiana Krutsevych, Natalia Pangelova, Roman Pidleteichuk

CONCEPTUAL APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF THE SYSTEM OF PHYSICAL TRAINING OF MILITARY SERVICEMEN IN LEADING NATO COUNTRIES

Abstract. In the context of large-scale use of the Armed Forces of Ukraine to deter hybrid aggression in the East of our country for European integration, which is the basis of Ukraine's foreign policy identity, of particular importance are modernization of the state system and formation of effective and efficient Armed Forces of Ukraine. Under these conditions, the creation of a new effective system of physical training of youth is one of the main elements of the core foundation,

Tetiana Krutsevych, Natalia Pangelova, Roman Pidleteichuk

Conceptual approaches to the organization of the system of physical training of military servicemen in leading NATO countries
Theory and Methods of Physical education and sports. 2021; 2: 76–80
DOI: 10.32652/tmfvs.2021.2.76–80

Круцевич Т.Ю., Пангелова Н.Є., Підлетейчук Р.В. Концептуальні підходи до організації систем фізичної підготовки військовослужбовців у провідних країнах НАТО. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2021; 2: 76–80
DOI: 10.32652/tmfvs.2021.2.76–80

Вступ. В умовах масштабного застосування Збройних сил України для стримування гібридної агресії на сході нашої країни, для Європейської інтеграції, яка є основою зовнішньополітичної ідентичності України, особливої ваги набуває модернізація держави, формування ефективних та дієвих Збройних сил України. За цих умов створення нової дієвої системи фізичної підготовки молоді є одним із головних елементів базового фундаменту, який забезпечить високу ефективність Збройним силам України при використанні їх за призначенням.

Зважаючи на ці обставини, особливо актуальним є дослідження та формування надійних теоретико-методологічних основ, порівнюючи системи фізичної підготовки провідних країн світу на різних історичних етапах; адаптацію досвіду країн членів НАТО, на основі своєї інтегрованої з посткомуністичних країн системи та аналізу методів, вплив яких сприятиме реформуванню і поєднанню фізичної підготовки Збройних сил України до європейських стандартів, відштовхуючись від свого, не менш ефективного історично перевіреного практичного досвіду.

За останні роки питання організації фізичної підготовки у Збройних силах України привертає увагу фахівців і дослідників у зв'язку з реорганізацією останніх. Однак більшість робіт присвячена системі фізичної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) [10, 11]. Однією з фундаментальних праць, де науково обґрунтовується концепція професійно спрямованої системи фізичної підготовки у ВВНЗ, є дисертація О. М. Ольхового [12]. Автор визначає невідповідність наявного рівня практичної готовності випускника до виконання завдань за професійним призначенням. На проблему невідповідності чинної системи фізичної підготовки курсантів – майбутніх офіцерів

which will ensure high efficiency of the Armed Forces of Ukraine when they are called to duty. Given this situation, it is especially important to study and develop a sound theoretical and methodological framework, by comparing the physical training systems of the armed forces of leading NATO member countries. *Objective.* Comparative analysis of the concepts, content and features of the organization of physical training systems of the armed forces in leading NATO member states. *Methods.* Analysis and generalization of data of scientific and methodical literature and documentary materials; system analysis; chronological, historical-logical, and descriptive methods. *Results.* Common to the implementation of the main tasks of training NATO troops is the use of traditional means of physical training (gymnastics, elements of athletics, swimming, team sports, and martial arts), as well as military-applied exercises (hand-to-hand combat, grenade throwing, scuba diving, and obstacle course training). There are also some differences in the use of military physical training. For instance, in the US Army units, there are different exercises to develop strength and aerobic endurance (crossfit system); in the German armed forces, the sets of exercises related to danger and risk activities are used (e.g., parachuting and mountaineering); and in the French, various sports are used to train military servicemen. Organizational forms of physical training in the NATO states armies are somewhat different. Common is the presence of special training courses of different orientations ("air assault training course", sabotage and reconnaissance course, "commando", and "assault course"). Despite some differences in the formation of goals and objectives of the physical training system of the armed forces in states members of the North Atlantic Treaty Organization, their focus is almost similar and includes the formation of physical and psychological qualities and development of military-applied skills to ensure conduction of combat operations in any conditions including the extreme ones.

Keywords: physical training, organizational and methodological bases, Armed Forces, North Atlantic Treaty Organization.

сухопутних військ Збройних сил України звертає увагу С. В. Романчук [14]. Досліджень, які стосувались удосконалення спеціальної фізичної підготовки курсантів за окремими спеціальностями та родів військ досить багато. Це роботи В. М. Романчука (2007), К. В. Пронтенко (2009) – розглянуто фізичну підготовку курсантів ВВНЗ технічного профілю; фізичну підготовку у ВНЗ МВС досліджували І. П. Закорко (2001), О. А. Ярещенко (2009), а курсантів сухопутних військ – О. А. Зарічанський (2002); Ю. М. Антошків (2006); О. Г. Піддубний (2003); А. І. Маракушин (2006); В. В. Паєвський (2010); І. С. Овчарук (2008).

На нашу думку, одним із шляхів підвищення ефективності підготовки допризовної молоді до служби в армії є вивчення світового досвіду організації військово-фізичної підготовки молоді для обґрунтування шляхів оптимізації цього процесу в сучасних умовах. Однак у доступній спеціальній літературі представлені лише епізодичні дослідження даної проблематики [3, 4, 13].

У зв'язку з цим нині є актуальним питання про визначення тенденцій розвитку форм, змісту, принципів формування фізичної підготовки військовослужбовців збройних сил провідних країн-членів НАТО.

Дослідження проводиться згідно зі Зведеним планом НДІНУФВСУ

на 2016–2020 рр. за темою 3.1. «Теоретико-методичні основи вдосконалення програмно-нормативних заasad фізичної підготовки дітей, підлітків і молоді» (номер держреєстрації 0111U001626).

Мета дослідження – порівняльний аналіз концепцій, змістового наповнення та особливостей організацій систем фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури та документальних матеріалів; метод системного аналізу; хронологічний, історико-логічний, описовий методи.

Результати дослідження та їх обговорення. Основним завданням нашого дослідження було визначення передумов прийняття до служби в армії призовного контингенту у розвинутих країнах НАТО. Ми проаналізували систему підготовки військовослужбовців у цих країнах, вимоги до фізичної підготовленості, стимули, які мотивують юнаків до військової служби.

За результатами проведеного аналізу наукових, періодичних і документальних джерел [3, 7] реформи в системах фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО були пов'язані зі змінами концепцій фізичної підготовки. Так, існуюча протягом тривалого часу концепція фізичної підготовки «фізич-

на придатність» була замінена на «фізичну готовність». Згідно з дефініціями, «фізична придатність» характеризує адаптацію військовослужбовця до змісту й умов діяльності, а «фізична готовність» – спроможність окремих військовослужбовців і підрозділів виконувати тривалу й важку професійну діяльність в умовах фізичного та психічного стресів [4, 6, 11].

Виділяють два рівні фізичної готовності – повну й оперативну. Повною фізичною готовністю вважають здатність військ максимально мобілізувати свої фізичні й психічні ресурси для виконання поставлених завдань, а оперативною – готовність військ до негайного виконання своїх завдань у будь-яких умовах навколишнього середовища [4, 12].

Вимоги до систем фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО зумовлені основними положеннями загально-блокової стратегічної доктрини та Концепції бойового застосування збройних сил і способів ведення бойових дій (стратегія «прямого протиборства» і концепція «неперервних бойових дій») [7, 22], а також повітряно-наземних операцій [8]. Системи фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО функціонують на основі трьох різних концепцій – «придатності», «готовності» та «мобілізації», що забезпечуються трьома різними напрямками фізичної підготовки – традиційним, військово-прикладним і спортивним [9].

Сьогодні у збройних сил провідних держав світу відсутня єдина концепція фізичної підготовки військ. Це пояснюється різними соціально-економічними умовами кожної з країн, що визначають особливості комплектування та бойової підготовки особового складу [7, 21, 22].

Прийнята в 1950-х роках у збройних силах США концепція фізичної придатності була спрямована на розвиток у військовослужбовців фізичних якостей, що забезпечують успішне оволодіння військово-прикладними руховими навичками. При цьому припускалось, що доведення фізичних якостей до рівня вимог сучасного бою та формування прикладних рухових

навичок будуть здійснюватись за рахунок військово-професійної діяльності у процесі бойової підготовки [7, 21, 22].

Бойові дії у Кореї та В'єтнамі показали недієздатність цієї концепції у сучасних умовах. Тому, на початку 1970-х років у США було розроблено нову концепцію фізичної готовності, спрямовану на завчасний розвиток у особового складу фізичних і психологічних якостей та військово-прикладних рухових навичок, які забезпечують виконання бойових різноманітних завдань, у тому числі і в екстремальних умовах. З керівництва фізичною підготовкою було вилучено термін «фізична придатність», що повністю змінило психологічну установку. Тобто, загальна військова готовність складається з готовності технічної, психологічної і фізичної [1, 2, 13].

Основними компонентами повної фізичної готовності вважаються серцево-судинна (аеробна) витривалість, м'язова сила та м'язова витривалість. Крім того, для забезпечення фізичної готовності необхідні основні і військово-прикладні навички, контроль за масою тіла і психічні якості (швидкість реакції, агресивність, впевненість у собі, згуртованість). Формування та розвиток зазначених якостей та навичок становлять завдання фізичної підготовки у збройних силах США, що визначають її зміст. Процес досягнення повної фізичної готовності збройних сил США поділяється на дві фази: фізичне зміцнення та формування військово-прикладних навичок [2, 13].

Трохи пізніше інші країни НАТО, Велика Британія та ФРН – у 1974 р., а Франція – у 1976 р. переглянули свої погляди на фізичну підготовку військ. Проте, якщо англійці перейняли американські погляди, то німці та французи розробили свої оригінальні системи фізичної підготовки військ, засновані, головним чином, на засобах і методах спортивного тренування [7, 13].

Нині у збройних силах провідних країн НАТО прийнято три різні концепції систем фізичної підготовки військ [13, 22]:

- «придатності» – у Німеччині;

- «готовності» – у США та Великій Британії;

- «мобілізації» – у Франції.

Для організації кожної концепції існує характерне визначене поєднання засобів, що використовуються, методів та організаційних форм, які у сукупності створюють спрямованість фізичної підготовки військ.

Так, у збройних силах Німеччини для реалізації концепції фізичної «придатності» використовують такі засоби, як гімнастика, легка атлетика, плавання і рухливі ігри у формі навчально-тренувальних занять. Зв'язок фізичної та бойової підготовки, згідно з цією концепцією, здійснюється способом перенесення фізичних якостей та рухових умінь, що сформовані та розвинуті у процесі фізичної підготовки, у військово-професійну діяльність. Метою фізичної підготовки вважається «виховна дія на цілісну людську особистість способом навчання рухів, зміцнення здоров'я та раціонального використання вільного часу» [1, 13, 20].

Значний рівень фізичного розвитку – необхідна умова успішного оволодіння військово-професійною діяльністю. У той самий час окреслюється те, що військово-прикладні вправи не належать до фізичної підготовки і не повинні використовуватись у відведений для цього час. А перенесення фізичних якостей і рухових умінь, отриманих у результаті занять спортом, на військово-професійну діяльність, на думку німецьких спеціалістів фізичної підготовки, забезпечується усією системою навчання та виховання військовослужбовців [7, 8].

Сучасна концепція фізичної «готовності» у збройних силах США та Великої Британії спрямована на забезпечення готовності військ функціонувати у будь-який час та в будь-яких умовах під дією фізичного та психологічного стресу. Для її здійснення передбачається переважне використання військово-прикладних засобів та методів. Традиційні засоби фізичної підготовки виконують при цьому підготовчу (базову) та допоміжну функції. Для цього напряму фізичної підготовки військ характерним є прагнення

реально змоделювати бойові навантаження [5, 6, 13].

Протилежну позицію у цьому відношенні займають спеціалісти фізичної підготовки та командування збройних сил Франції. Вважається, що прогнозування та моделювання реальних бойових навантажень на заняттях з фізичної підготовки є ненадійним і недоцільним, тому що непомірне навантаження може нанести шкоду здоров'ю військовослужбовців та викликати у них стійке негативне ставлення до занять з фізичної підготовки [7, 11].

Головним компонентом фізичної готовності у Франції вважають здатність до повної мобілізації духовних та фізичних сил для вирішення конкретних завдань. Основними засобами виховання такої здатності є спортивне тренування та систематична участь у змаганнях. Регулярні заняття обраним видом спорту створюють стимул для досягнення найвищих результатів, чого неможливо домогтися звичайними методами фізичної підготовки [15, 16].

На відміну від бундесверу, де в основі фізичної підготовки також лежить спорт, французька система широко використовує військово-прикладні вправи та види спорту. Спортивна спрямованість фізичної підготовки у збройних силах Франції відповідає системі їх комплектування переважно призовниками, для яких заняття спортом є стимулом для підвищення рівня власної підготовки і, одночасно, мотивацією до військової служби, тоді як у США та Великій Британії найманих солдатів стимулює грошове утримання, розмір якого залежить безпосередньо від рівня їхньої військово-професійної, у тому числі і фізичної підготовленості [14, 16].

Командування НАТО за останні 10–12 років неодноразово вживало заходи для підвищення рівня фізичної готовності своїх військ. Інтенсифікація фізичної підготовки військ провідних країн НАТО досягається по-різному [7, 11, 14, 16]:

- збільшенням службового часу, що відводиться на фізичну підготовку (у Німеччині – до 4,5 год. на тиж-

день, у Франції та США – до 8 год. на тиждень);

- використанням позаслужбового часу для різних оздоровчих та спортивних програм (програма «Біг заради життя», «Програма президентських нагород» тощо);

- стимулюванням досягнення високих результатів через матеріальну зацікавленість (США, Велика Британія) або через масовий спорт (Німеччина, Франція);

- удосконаленням системи планування: в армії США при збереженні ліміту часу на фізичну підготовку (3 год на тиждень) заняття проводять щоденно від 15 до 45 хв;

- виділенням військово-прикладних вправ у самостійні предмети бойової підготовки: рукопашний бій, курс «Командо» у Франції, курс амфібійної підготовки у США тощо;

- застосуванням сучасних методів тренування: колового (крос-фіт), інтервального та інших;

- удосконаленням матеріальної бази (на пільгових умовах спеціальним рішенням уряду надано для користування усі громадські та велика кількість приватних спортивних споруд для потреб збройних сил Франції);

- підвищенням вимог та контрольних нормативів, а також ускладненням умов їх виконання. Нормативи підвищуються, головним чином, у вправах на загальну та силову витривалість за рахунок збільшення дистанції та кількості повторень (США). В усіх збройних силах провідних держав-членів НАТО відпрацьовані таблиці оцінок, що стимулюють підвищення результатів фізичної підготовки [8, 18, 19].

Уніфікація фізичної підготовки військ здійснюється як усередині збройних сил окремих країн, так і на рівні всього блоку НАТО в цілому. Основним засобом уніфікації фізичної підготовки слугує спорт. Численні спортивні змагання, які проводяться за єдиними правилами, сприяють формуванню єдиних вимог до змісту та організації фізичної підготовки, особливо у тих країнах, де вона заснована на спорті [15, 16].

Велику роль в уніфікації процесу фізичної підготовки відіграють спортивні заходи, що проводяться у рам-

ках регіональних командувань НАТО, такі як чемпіонати союзного командування мобільних сил у Європі чи змагання на приз Північноєвропейського командування НАТО.

Особливе місце в інтеграції систем фізичної підготовки різних країн належить Міжнародній раді військового спорту (СІЗМ), яка нині об'єднує всі країни, у тому числі усіх членів НАТО, і проводить чемпіонати з багатьох видів спорту. СІЗМ має потужний адміністративний апарат і значний фінансовий потенціал.

Підвищення ролі військово-прикладної фізичної підготовки у збройних силах провідних держав-членів НАТО здійснюється за рахунок збільшення у програмах кількості військово-прикладних вправ та створення спеціалізованих комплексів військово-прикладних вправ, прийомів та дій. Найбільш поширеними є такі курси: рукопашного бою, повітряно-штурмової та аеромобільної підготовки, диверсійно-розвідувальної підготовки. Зазвичай, ці комплекси розглядають як самостійні розділи бойової підготовки, а заняття з них проводять у спеціально відведений час [17–20].

Для підвищення рівня військово-прикладної фізичної підготовленості військовослужбовців збройних сил провідних держав-членів НАТО фахівцями фізичної підготовки особлива увага звертається на розвиток найбільш важливих у військовій професії фізичних та психологічних якостей: витривалості, стійкості, самовладання, сміливості, агресивності, згуртованості. З цією метою застосовують комплекси вправ, що пов'язані з небезпекою та ризиком, командні та індивідуальні види спорту, такі як військові багатоборства, орієнтування, парашутний спорт, альпінізм [21, 22].

Для систем фізичної підготовки збройних сил провідних держав-членів НАТО нині характерним є посилення психологічної складової. У керівних документах підкреслюється тісний зв'язок і взаємозалежність фізичної та психологічної готовності військ [18, 20, 21].

Висновки. Фізична підготовка у країнах-учасницях НАТО розглядається як один із найважливіших компо-

нентів бойової готовності, як базовий фактор для реалізації технічної та психологічної готовності військ. Найбільш важливими компонентами фізичної готовності вважаються: сила, швидкість, витривалість та спритність, військово-прикладні рухові навички, а також психологічні якості. Сьогодні зберігається та підсилюється, проявляючись на різних ступенях та в різних формах залежно від конкретних умов кожної країни, тенденція до інтенсифікації, уніфікації та підвищення військово-прикладної спрямованості фізичної підготовки військ.

Основними концептуальними положеннями модернізації підходів до організації та змістового наповнення діючих у збройних силах країн Північноатлантичного блоку систем фізичної підготовки є:

- інтенсифікація процесу фізичної підготовки;

- фундаментальний розвиток загальної фізичної підготовленості військовослужбовців;

- пріоритетний розвиток військово-прикладної спрямованості процесу фізичної підготовки

- спортивна спрямованість процесу фізичної підготовки;

- забезпечення функціональної готовності організму кожного військовослужбовця до виконання функціональних службових та бойових завдань.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев Ю. Создание аэромобильных войск бундесвера. Зарубежное военное обозрение. 1991; 6: 17–22.
2. Аршинова О. Организация физической подготовки сил специальных операций США. Зарубежное военное обозрение. 2012; 7: 21–28.
3. Афиногенов ДА. Политические основы военной доктрины государств: взгляды, перспективы и противоречия. Зарубежное военное обозрение. 2013; 6: 14–16.
4. Беркутов С. Влияние опыта локальных войн на строительство вооруженных сил США. Военно-исторический журнал. 2006; 1: 66–73.
5. Бровкин В. Комплектование вооруженных сил Великобритании. Зарубежное военное обозрение. 2010; 13: 13–15.
6. Валерин В. «Силы быстрого развертывания» в планах НАТО. Зарубежное военное обозрение. 2012; 3; 4; 5: 29–30.
7. Глазунов СИ. Проблемы мотивации к физическому совершенствованию офицеров Вооруженных сил Украины. Педагогіка, психологія

та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2007; 1: 16–20.

8. Игнатъев О. Основные направления развития ВВС европейских стран НАТО на период до 2015–2020 годов. Зарубежное военное обозрение. 2007; 5: 36.

9. Леонидов Л. Новая концепция применения сухопутных войск по взглядам специалистов НАТО. Зарубежное военное обозрение. 2012; 11: 23–27.

10. Москаленко Н, Откирач В, Корчагин М, Хліманцов Т, Куржучко Є. Вплив занять військово-спортивним багатоборством на стан здоров'я курсантів ВВНЗ. Спортивний вісник Придніпров'я. 2020; 1: 345–352.

11. Одеров А, Климович В, Підлетьчук Р, Добровольський В, Корчагин М. Особливості організації та змістовне наповнення системи фізичної підготовки у збройних силах держав – членів НАТО та України. Український журнал медицини, біології та спорту. 2020; 2(24): 271–283.

12. Ольховий ОМ. Концептуальні зміни системи фізичної підготовки збройних сил. Вісник Кам'янець-Подільського НУ ім. Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2015; 8: 254–260.

13. Пангелова НЄ, Мінкін ДО. Організація фізичної підготовки в арміях провідних країн світу. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2015; 8: 268–274.

14. Романчук СВ. Фізична підготовка курсантів військових навчальних закладів Сухопутних військ Збройних сил України [монографія]. Львів: АСВ, 2012. 367 с.

15. Щеголев ВА. Физическая подготовка в военных образовательных системах США. Теория и практика физической культуры. 2014; 9: 55–60.

16. Щеголев ВА, Дмитриев ГГ, Сущенко ВП. Физическая подготовка иностранных армий.

Санкт-Петербург: Воен. ин-т физ. культуры, 2007. 272 с.

17. AR 600 – 6 – 2. Suspension of Favorable Personnel Action (Frag) Oct., 1987: 32–36.

18. Army Command, Leadership, and Management : Theory and Practice. – US Army War College, Carlisle Barracks, Pennsylvania, 1995. 465 p.

19. Balcerzyk R. Assessment system in the polish army. Journal of sciluce of the military academy of land forces. 2016; 48(1): 80–89.

20. Nieuwenhuys A., Oudejans RRD. Training with anxiety: short- and long-term effects on police officers' shooting behavior under pressure // Cognitive Processing. 2011; 12: 277–288. doi:10.1007/s10339-011-0396-x.

21. Romanchuk S. Self-educational technologies of the commanders of cadets' units of higher military educational institutions in the field of physical training and sports. Journal of Physical Education and Sport. 2015; 15 (3): 498–501.

22. Tradoc Pamphlet 600 – 4: Soldier's Handbook: United States Army Training and Doctrine Command: Headquarters Department of Army 01.10.1999. Fort Monroe, Virginia. 1999. 161 p.

LITERATURE

1. Andreev Yu. Development of the airmobile troops of the Bundeswehr. Foreign military review. 1991; 6: 17–22.

2. Arshinova O. Organization of physical training for US Special Operations Forces. Foreign military review. 2012; 7: 21–28.

3. Afinogenov DA. Political foundations of the military doctrine of the states: views, prospects, and contradictions. Foreign military review. 2013; 6: 14–16.

4. Berkutov S. Impact of the local wars experience on the development of the US armed forces. Military history journal. 2006; 1: 66–73.

5. Brovkin V. Manning the Armed Forces of Great Britain. Foreign military review. 2010; 13: 13–15.

6. Valerin V. "Rapid Deployment Forces" in NATO plans. Foreign military review. 2012; 3; 4; 5: 29–30.

7. Glazunov SI. Issue of motivation for physical improvement of officers of the Armed Forces of Ukraine. Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical education and sports. 2007; 1: 16–20.

8. Ignatiev O. The main directions of the development of the air forces of European NATO countries for the period up to 2015–2020. Foreign military review. 2007; 5: 36.

9. Leonidov L. A new concept of the use of ground forces according to the views of NATO experts. Foreign military review. 2012; 11: 23–27.

10. Moskalenko N, Otkyrach V, Korchagin M, Khlimentsov T, Kurzhuko Ye. The impact of military sports combined events on the health of cadets of higher education military institutions. Sportyvnyi visnyk Prydniprovia. 2020; 1: 345–352.

11. Oderov A, Klymovych V, Pidleteichuk R, Dobrovol'skyi V, Korchagin M. Features of the organization and content of the system of physical training in the armed forces of NATO member states and in Ukraine. Ukrainian journal of medicine, biology and sport. 2020; 2(24): 271–283.

12. Olkhovyi OM. Conceptual changes in the system of physical training of the armed forces. Visnyk of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University. Physical education, sport, and human health. 2015; 8: 254–260.

13. Pangelova NYe, Minkin DO. Organization of physical training in the armies of the world's leading countries. Visnyk of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University. Physical education, sport, and human health. 2015; 8: 268–274.

14. Romanchuk SV. Physical training of cadets of military educational institutions of the Ground Forces of the Armed Forces of Ukraine [monograph]. Lviv: ASV, 2012. 367 p.

15. Shchegolev VA. Physical training in the US military educational systems. Theory and practice of physical culture. 2014; 9: 55–60.

16. Shchegolev VA, Dmitriev GG, Sushchenko VP. Physical training in foreign armies. St. Petersburg: Military in-t of physical culture, 2007. 272 p.

17. AR 600 – 6 – 2. Suspension of Favorable Personnel Action (Frag) Oct., 1987: 32–36.

18. Army Command, Leadership, and Management : Theory and Practice. – US Army War College, Carlisle Barracks, Pennsylvania, 1995. 465 p.

19. Balcerzyk R. Assessment system in the polish army. Journal of sciluce of the military academy of land forces. 2016; 48(1): 80–89.

20. Nieuwenhuys A., Oudejans RRD. Training with anxiety: short- and long-term effects on police officers' shooting behavior under pressure // Cognitive Processing. 2011; 12: 277–288. doi:10.1007/s10339-011-0396-x.

21. Romanchuk S. Self-educational technologies of the commanders of cadets' units of higher military educational institutions in the field of physical training and sports. Journal of Physical Education and Sport. 2015; 15 (3): 498–501.

22. Tradoc Pamphlet 600 – 4: Soldier's Handbook: United States Army Training and Doctrine Command: Headquarters Department of Army 01.10.1999. Fort Monroe, Virginia. 1999. 161 p.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Круцевич Тетяна Юрївна <http://orcid.org/0000-0002-4901-6148>, E-mail: tmfv@ukr.net

Національний університет фізичного виховання і спорту України
03150, м. Київ, вул. Фізкультури 1

Пангелова Наталія Євгенівна <https://orcid.org/0000-0001-9133-0889>, kafedra.tmfvis@ukr.net

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
08400, Переяслав, вул. Сухомлинського 30

Підлетьчук Роман Васильович <https://orcid.org/0000-0002-9176-8570>, r25r50@gmail.com

Національний університет фізичного виховання і спорту України
03150, м. Київ, вул. Фізкультури 1

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Krutsevych Tetiana <http://orcid.org/0000-0002-4901-6148>, E-mail: tmfv@ukr.net

National University of Ukraine on Physical Education and Sport
03150, Kyiv, Fizkul'tury str., 1.

Panheleva Nataliia <https://orcid.org/0000-0001-9133-0889>, kafedra.tmfvis@ukr.net

Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University
Pereiaslav-Khmelnytskyi, Ukraine

Pidleteichuk Roman <https://orcid.org/0000-0002-9176-8570>, r25r50@gmail.com

National University of Ukraine on Physical Education and Sport
03150, Kyiv, Fizkul'tury str., 1.

Надійшла 28.05.2021.